

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบการใช้ยารักษาโรคไข้หวัดในผู้ป่วยเด็กที่อายุน้อยกว่า 6 ปี ที่มาตรวจรักษาที่ตึกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลศิริราช ระหว่างกุมารแพทย์ และแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป

บทนำ โรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนในผู้ป่วยเด็ก เป็นโรคที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นโรคที่พบได้บ่อย ปัจจุบันมีแนวทางการรักษาเกี่ยวกับการใช้ยารักษาตามอาการ ได้แก่ ยาแก้ไอละลายเสมหะ ยาลดน้ำมูก ยาแก้คัดจมูก (cough and cold medication) โดยพบว่าไม่มีหลักฐานทางการแพทย์ที่แสดงให้เห็นประโยชน์ของยาดังกล่าวในการรักษาหรือบรรเทาอาการที่เกิดจากไข้หวัด (common cold) ในทางตรงกันข้ามอาจเกิดผลข้างเคียงจากการใช้ยาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ ศึกษาการสั่งยาในการรักษาผู้ป่วยเด็กที่อายุน้อยกว่า 6 ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นไข้หวัดเพื่อทราบว่า การสั่งยาเป็นไปตามแนวทางการรักษามาตรฐานหรือไม่ ผลของการรักษา และประเมินค่าใช้จ่ายจากการรักษา แพทย์ผู้สั่งการรักษา (กุมารแพทย์ หรือ แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป) ที่หน่วยตรวจโรคผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช

วิธีดำเนินการวิจัย การศึกษานี้เป็นการทบทวนเวชระเบียนย้อนหลัง (retrospective chart review) โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นไข้หวัด (ICD10 J00) ที่มาตรวจที่โรงพยาบาลศิริราชในช่วง มกราคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2561 บันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลของงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และ เปรียบเทียบ

ผลการวิจัย ผู้เข้าร่วมวิจัยตาม เกณฑ์คัดเลือกผู้ป่วยเข้าทั้งสิ้น 560 คน รักษาโดยกุมารแพทย์ 447 ราย (ร้อยละ 79.8) และแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป 113 ราย (ร้อยละ 20.2) ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมจากกุมารแพทย์และแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป 92 คน (ร้อยละ 20.5) และ 12 คน (ร้อยละ 10.6) ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม คิดเป็น 53.12 บาทต่อราย

ในขณะที่กลุ่มที่ได้รับการรักษาแบบไม่เหมาะสม คิดเป็น 81.45 บาทต่อราย และอัตราการกลับมาตรวจซ้ำโดยที่ไม่ได้นัดคิดเป็น ร้อยละ 7.7 และ 4.6 ตามลำดับ

สรุป จากการศึกษาพบว่าพบว่ากุมารแพทย์ และแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป ส่วนใหญ่สั่งยาเพื่อรักษาผู้ป่วยไข้หวัดไม่เป็นไปตามแนวทางการรักษา กล่าวคือยังพบการรักษาที่ใช้ยารักษาตามอาการ และค่ารักษาพยาบาลในกลุ่มที่ไม่ได้รับยาตามแนวทางการรักษามากกว่ากลุ่มที่ได้รับยาตามแนวทางการรักษา แต่อย่างไรก็ตามไม่พบผลข้างเคียงจากการใช้ยาในทั้งสองกลุ่ม

คำสำคัญ ยารักษาโรคไข้หวัด, โรคไข้หวัด, อายุน้อยกว่า 6 ปี, กุมารแพทย์

Abstract

Medication use in pediatrics patient under 6 years with Common cold in Out-patient department, Siriraj Hospital in pediatricians and non-pediatrician

Introduction: Upper respiratory tract infection in children is a very common disease. Current guideline suggests that cough and cold medication (mucolytic, expectorant, antihistamine and decongestant) is not recommended because there is no medical evidence that support the treatment in term of shortening or relieving the symptoms. On the other hand, the side effects of these medication are well documented.

Objective: to study the treatment of upper respiratory tract infection in children under 6 years of age in term of standard guideline attachment, outcomes and cost of the treatment between pediatricians and general practitioners at out-patient department, Siriraj Hospital

Methods: Retrospective chart review of patients age under 6 years of age who were diagnosed common cold (ICD code J00) at outpatient department, Siriraj hospital between January and June 2018. Finally, the data were corrected and analyzed.

Results: 560 children with common cold were included to the study. 447 (79.8%) and 113 (20.2%) were treated by pediatricians and general practitioners respectively. Treatment as the guideline were prescribed more by pediatricians [92 (20.5%) vs 12 (10.6%)]. The cost of treatment without attachment to the guideline is greater (81.45 vs 53.12 Bath per visit) but the revisit rate is less (7.7% vs 4.6%)

Conclusion: from this study, majority of pediatricians and general practitioners still prescribed cough and cold medication that cost unnecessarily expensive. Anyways there was no significant side effect in both groups.

Keywords: cough and cold medication, common cold, children, pediatrician

